

Back the Attack!
EXTRA WAR BONDS
 1116 E. 72nd St.
 Broomfield, Colo.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 145 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 26, 1944 — SREDA, 26. JULIJA, 1944

BUY EXTRA WAR BONDS Today!
 5 WAR LOAN

Tel: CHelsea 3-1242

RUSI PREHITEVAJO NEMCE

Zmagoslavna rdeča armada se je včeraj približala Visli na sedem milj in Varšavi preti nevarnost, da bo obkoljena. Visla je zadnja naravna obrambna črta pred Nemčijo.

Reuterjevo poročilo pravi, da so nekateri oddelki rdeče armade že dospeli na Vislo.

Ta hitri sunek je Nemce presenetil in jih popolnoma vrge iz ravnotežja. Toda polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naštevajo še več uspehov sedmih ruskih armad.

Ostali uspehi na 800 milj dolgi fronti so: proti Varšavi prodirajo Rusi frontalno na 40 do 50 milj dolgi črti; Lvov je obkoljen in Rusi so že vdrl v mesto;

Bijalostok je skoro popolnoma obkoljen in boji se že bi-jejo v predmestjih;

presekana je bila železnica med Rigo in Dvinskim in s tem Nemcem je odrezana pot za umik in skoro sta že obkoljena Brest-Litovsk in Stanislav.

Naglo prodiranje ruskih armad

Rusi s tako naglico prodirajo, da prehitevajo Nemce na umiku in jih puščajo za seboj. Z ameriški in angleški truki ter s truki, ki so jih vzeli Nemcem, tudi infanterija dohaja dunske kozake in tanke, puščajoč za seboj posamezne oddelke, katere pozneje peš prihajajoča infanterija pokončuje. Rusi Nemcem nikjer ne dajo veliko časa, da bi se mogli zakopati in postaviti novo obrambno črto.

Grmeuje topov se sliši v Varšavi

Topovsko grmenje že slišijo zaslužnjeni Poljaki v Varšavi in oholi osvobodilci. Letalci pa so opazili, da se Nemci že pripravljajo, da zapuste Varšavo. Največja nevarnost preti Varšavi, ki leži ob zapadnem bregu Visle, 66 milj nižje proti jugu, kjer se Rusi bližajo reki na 50 milj dolgi fronti. Najbližje se Rusi nahajajo Visli pri vasi Kurovu, 7 milj vzhodno od velikega mostu v Pulavu in kozaki maršala Konstantina K. Rokosovskega na obzorju že morejo videti veliko reko.

Nemci, ki so se pripravljali na ruski napad na Varšavo, naravnost od vzhoda, so se sedaj prepozno prepričali, da so jih Rusi prekanili z velikimi obkoljevalnimi operacijami.

Ob celi dolžini Visle nemška armada drvi proti mostovom, stormoviki pa jo neusmiljeno bombardirajo in obstreljujejo.

Ruski bombniki pripravljajo pot za prodiranje armade s tem, da so bombardirali Deblin ob Visli.

Poulični boji v Lvovu

Moskovsko poročilo naznanja, da so Rusi vdrl v predmestja Lvova in da so že v teku poulični boji. Tukaj je bil ranjen nemški general Gause, poveljnik 13. armadnega zbora in se je podal z vsem svojim štabom.

Rusi popolnoma molče glede nemškega poročila, da so Nemci zapustili Siedlee. Molče tudi o poteku bojev južno in jugozapadno od Kaunasa, glavnega mesta Litve, toda bombniki zopet odpirajo pot armadi, ko so bombardirali Tilsit v Vzhodni Prusiji, naravnost proti zapadu.

Bijalostok bo kmalu zavzet

Na severnem koncu fronte Rusi napredujejo zapadno in jugozapadno od osvobojenega Pskova. Nekako v sredini fronte so Rusi na severni strani dospeli do dve in pol milje od Bijalostoka, ki je že dve tretini obkoljen in za Nemce brez vsake koristi.

V istem položaju se nahaja tudi Brest-Litovsk nižje proti jugu.

Rusi so v treh dneh napredovali 62 milj in če bodo napredovali z isto hitrostjo, bodo še ta teden v Varšavi.

ROBOTI BODO PRIŠLI NAD NEW YORK

Poročilo iz Madrida pravi, da je Hitler odobril načrt za zračni napad na New York z roboti, ki bodo spuščeni s podmornic na Atlantiku.

Neki diplomat, ki ni Španec, je povedal Ralphu Forte-u, poročevalcu za United Press, da je načrt predložil Hitlerju admiralu Doenitz, vrhovni poveljnik nemškega vojnega brodivja.

Podmornice, ki so bile zgrajene v ta namen, imajo na svojem krovu posebne naprave za odlet robotnih aeroplanov. Vsaka podmornica bi mogla poslati pet robotnih aeroplanov v smeri proti newyorškim nebotičnikom in ko bodo odleteli, se bo podmornica potopila.

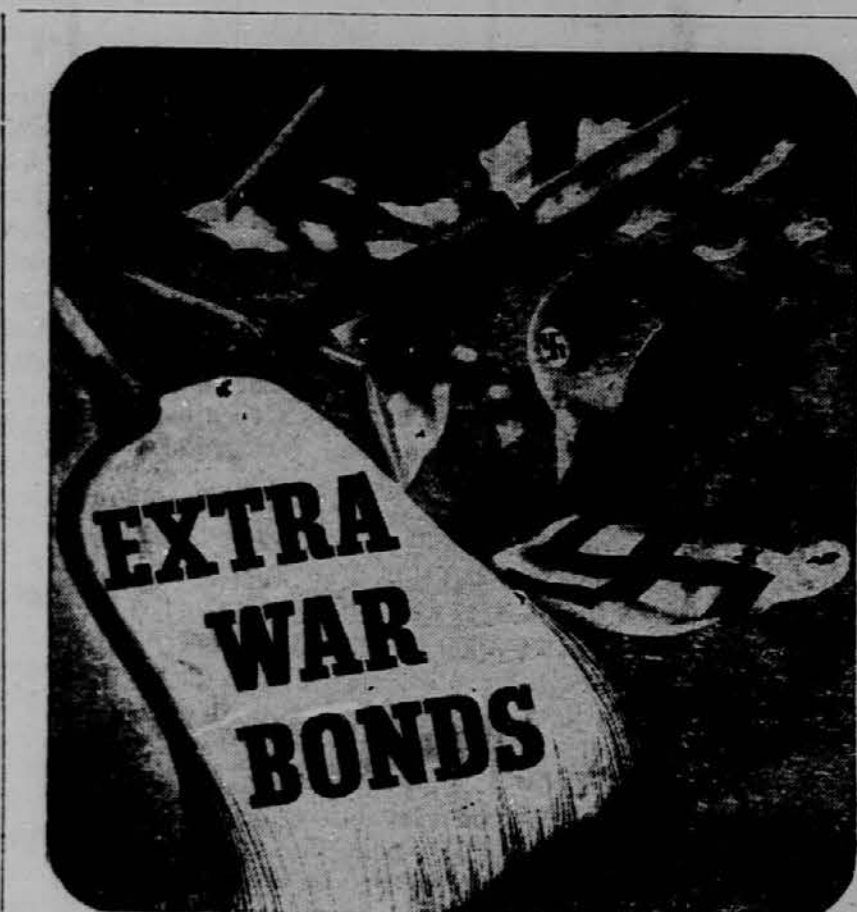
Nemci celo trdijo, da so izdelali take izstrelke, ki bodo mogli preleteti Atlantik, česar

pa vojaški izvedenci ne verjamejo.

Robotne bombe, katere uporabljajo Nemci za bombardiranje Londona in vzhodne angleške obale, letijo na razdaljo 100 milj. Poročila, ki prihajajo iz nevtralnih dežel, pravijo, da Nemci preiskujejo bombe, ki so nabasane z razstreljivom od pet do 15 ton.

Zračni napad prejšnji teden na Peenemuende, kjer izdelujejo robotne bombe, je najbrže preprečil izdelavo bomb, ki bi mogle leteti na veliko razdaljo.

Radio Svobodna Jugoslavija naznanja, da je jugoslovansko narodno sodišče obsodilo na smrt Stjepana Urojića, pokrajinskega guvernerja v Novi Gradiski v vzhodni Hrvatski za

5th WAR LOAN

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmožnosti.

VELIKI ZRAČNI BOJI V NORMANDIJI

Ob najhujšem zračnem bombardiranju prodirajo Amerikanci na zapadnem koncu fronte v Normandiji proti jugu na široki fronti med St. Lo in Periers.

Poročila s fronte naznanjajo, da so Amerikanci vdarili čez St. Lo—Periers cesto ter so napredovali nekaj čez eno miljo.

Po treh dneh zastoja vsled deževja so Amerikanci včeraj, ko se je zvedrilo, malo pred poldnem pričeli z ofenzivo. Šest ur poprej pa so pričeli svojo ofenzivo Angleži in Kanadčani na vzhodnem koncu fronte južno od Caena.

Poročila s fronte naznanjajo, da so Amerikanci prebili nemško črto, koliko pa so napredovali, poročilo ne omenja.

General Eisenhower je včeraj obiskal bojišča v Normandiji in se je čudil velikanskemu zračnemu bombardiranju, tekom katerega so najtežji ameriški bombniki na površini desetih kvadratnih milj posuli nemške postojanke s 100 funtov težkimi bombami. Pri napadu je bilo nad 1500 ameriških letelčnih trdnjav.

Na razdaljo petih milj za nemško fronto se je vsled silovitega bombardiranja zemlja tresla. Nad pokrajino, ki je bila bombardirana, se je dim dvigal dve milj visoko v zrak.

AMERIKANCI NA GUAMU

Amerikanci so si na Guam osvojili dvojce oporišč in obe armadi se borita dalje, da se združita in postavita samo eno oporišče, ki bo dolgo nad devet milj.

Novi Hitlerjeva odredba odpravlja vsako ustavno oblast in vse osebne pravice v Nemčiji od najvišjega nacističnega dostojanstva pa do zadnjega kmeti pod Hitlerjevim škornjem.

Odredba je prišla v času, ko so se naciji borili za notranjo krizo, v kateri je Hitler le za las ušel smrti in je več sto ljudi plačalo s svojim življenjem in ob času, ko je 16 nemških generalov, ki so v ruskem ujetništvu, pozvali svoje tovariše v Nemčiji in na fronti, da se dvignejo proti Hitlerju, da naj strmoglavijo nacijo in končajo vojno.

In ko je bila nova Hitlerjeva odredba oznanjena po radio, je radijski komentator general Dittmar povedal, da so zarotni-

Vsi viri Nemčije mobilizirani

Adolf Hitler je s posebnim odlokom ukazal mobilizirati vse vire v Nemčiji in v zasedenih deželah za vojni napor in je v resnici vpregel vse javno življenje v splošno vojno ter naročil feldmaršalu Goeringu, da izvede to naredbo.

Ko skuša Hitler v največji stiski odvrniti največjo nesrečo od Nemčije, je imenoval Goeringa za poddiktorja Nemčije in zasedenih dežel s popolno oblastjo, da iztisne zadnjo silo za obrambo Nemčije, progagan dneva ministra dr. Goebbelsa pa je imenoval za Goeringovo desno roko, da mu pomaga izvršiti težko nalogo.

Nemški vojni komentator general Kurt Dittmar je prvič priznal, da je upor nemških generalov mnogo škodoval vojnemu naporu zlasti na ruski fronti.

Nova Hitlerjeva odredba odpravlja vsako ustavno oblast in vse osebne pravice v Nemčiji od najvišjega nacističnega dostojanstva pa do zadnjega kmeti pod Hitlerjevim škornjem.

Odredba je prišla v času, ko so se naciji borili za notranjo krizo, v kateri je Hitler le za las ušel smrti in je več sto ljudi plačalo s svojim življenjem in ob času, ko je 16 nemških generalov, ki so v ruskem ujetništvu, pozvali svoje tovariše v Nemčiji in na fronti, da se dvignejo proti Hitlerju, da naj strmoglavijo nacijo in končajo vojno.

In ko je bila nova Hitlerjeva odredba oznanjena po radio, je radijski komentator general Dittmar povedal, da so zarotni-

ki zavlekli nekatere operacije na ruski fronti.

V svojem pozivu na nemške častnike pravi 16 nemških generalov med drugim naslednje: "Vsi generali in častniki, ki se zavedajo svoje odgovornosti, se morajo odločiti: ali bodo čakali, da bo Hitler peljal nemške armade v katastrofo in bo potegnil ves nemški narod s seboj v grob, ali pa morajo odgovoriti s silo—uprte se Hitlerju, ne poslušajte njegovih povelj, prelomite s Hitlerjevo vlado in hoste s tem končali vojno.

"Nikar ne čakajte, da vas Hitler pripelje v nesrečo. Boriti se proti Hitlerju se pravi boriti se za Nemčijo."

Ta poziv 16 nemških generalov je bil razširjen po kratkovalnem radio in so ga ruski letalci raztresli med nemške vojske na fronti, tako da danes vsak nemški vojak ve za ta poziv.

Atentat navon Stuelpnagela

Francoski patrioti so na delu. Pariški radio poroča, da je nekdo napadel generala Otona von Stuelpnagela, vrhovnega poveljnika nemške okupacijske armade v Franciji. Poročilo samo pove, da je bil general 21. julija—en dan po bombnem atentatu na Hitlerja—nevarno ranjen, ko je bil na nadzorovalnem potovanju

Amerikanci in Angleži so včeraj napredovali dve milj proti Florenci, od katere so oddaljeni še deset milj. Nemci se trdno drže in skušajo za vsako ceno zavstaviti zavezniško prodiranje proti zadnjemu večjemu mestu pred gotško črto.

Nemški odpor se je poostрил na celi črti od Tirenskega morja pa do Jadrana, posebno pa še na fronti pete armade okoli Pise. Tukaj so Nemci pričeli s silovitimi protinapadi v namenu, da potisnejo zaveznike zopet proti Arnu, ki je močna naravno utrjena črta na poti v severno Italijo.

Amerikanci se nahajajo v južnem delu Pise in so svoje postojanke dobro utrdili. Nemci pa z Monte Pisano, severovzhodno od mesta z artilerijo obstreljujejo južni del mesta. Vzhodno od Pise so Nemci v priporili dva močna protinapada v bližini Ponte a Evola, sredi poti Pisa—Firence železnice in na vzhodu okoli Monte Miniato, 19 milj zapadno od Florence. Oba napada pa sta bila zdrobljena. Ameriška artilerija je razbila nemški motoriziran oddelek, ki se je ravno pripravljal na napad.

Na fronti osme armade so Angleži dosegli nekaj uspehov, posebno jugozapadno od Florence. Nemci se silovito branijo in na svojem umikanju prizadevajo zaveznikom kar največje izgube.

Angleži, ki se bore ob strani Južnih Afrikancev, prodirajo po pobočju Monte Domini, štiri in pol milje vzhodno od Monte Fili. Proti zapadu so Angleži vkorakali v izpraznjeno vas Greve, sredi med obema omejenima gorama.

Severno in zapadno od Arezza so bili zelo hudi boji, tekom katerih so Angleži zavzeli Lippiano ob zapadnem bregu Tibere.

Severno od zavzetega Citta di Castello ob gorenjem teku Tibere so tanki z infanterijo napredovali nekaj nad štiri milj ter so se približali važnemu križišču cest Sansepolero na devet milj.

Ob Jadrano so Poljaki s tanki potisnili svojo črto v bližino Ostre, sedem milj severno od reke Esino. Nemci s težkimi

topovi obstreljujejo Ancona, toda popravila pristanišča se navzlic temu nadaljujejo.

IZDATKI ZVEZINE VLADE

Izdatki zvezine vlade tekom poslovnega leta, ki se je zaključilo dne 30. junija t. l., so znašali 93 tisoč sedemsto in štiriinštirideset milijonov dolarjev, kar je izdatno več, kakor v poslovnem letu pred označeno dobo. Ti izdatki so naravno izredno večji, kakor pa dohodki zvezine vlade, vsled česar je naš javni dolg dosegel lepo svoto v znesku 201 tisoč milijonov dolarjev.

Pri tem je tudi dokaj zanimivo dejstvo, da je naš javni dolg tekom zadnjih 14 let neprestano naraščal. Leta 1930 je znašal ta dolg le nekaj nad 16 tisoč milijonov dolarjev.

NEMCI RAZDEJALI FRANCOSKO VAS

Nemci so do tal porušili francosko vas St. Guingolph ob švicarski meji. Francoski uporniki so prišli iz svojih gorskih skriščišč in so napadali nemško posadko v St. Guingolphu. Nekaj nemških vojakov je bilo ubitih. V povračilo so naslednjega dne Nemci navali na vas in jo popolnoma porušili. Ko so Nemci navali na vas, so Švicarji odstranili meje gledali, kako so Nemci najprej vas izropali, nato pa jo zažgali.

Nemci, ki so pripadali Hitlerjevi elitni gardi, so streljali na prebivalce, ki so v strahu bežali proti švicarski meji. Mnogo žena in otrok je poskakalo v reko Morge, ki dela mejo med Francijo in Švico. Več vaščanov so Nemci vjeli in strelili.

Močan veter je požar podpihoval in pogorelo so vse hiše in gospodarska poslopja. Nemci, so, predno so vas zažgali, odpeljali žito, konje in govedo. Švicarji odstranili reke so morali paziti, da iskre niso zažgale njihovih hiš.

Župan vasi odstranil Morge je tvegalo svoje življenje, ko je šel čez mejo, da bi pregovoril Nemce, da prizanešajo vasi, toda njegov trud je bil zaman.

Sultan iz Danakila umrl

Poročilo iz Kaire naznanja, da je sultan Mohamed Bayou iz Danakila umrl v ječi v Addis Ababi, kamor je bil vržen, ker se je uprl proti abesinskemu cesarju Haile Selassiju.

Ženske za delo v tovarnah za težko industrijo

Iz Washingtona, D. C., se javlja, da bodo v bodoče dobili kakih 20,000 žensk delu tudi v tovarnah za izdelovanje strojev in v livarnah, kajti namestitve modernih strojev v tovarnah za vrste je olajšalo delo službencev v toliko, da bodo v nadalje tudi ženske lahko opravljale to delo. To se je dokazalo pred vsem v neki livarni v Harvey, Ill., kjer že dela 500 žensk. V tej livarni in tovarni izdelujejo posebne dele za stroje aeroplanov-bombnikov. Ženske, ki so zaposlene pri tem delu, morajo seveda biti fizično sposobne, posebno še one, ki so zaposlene v oddelkih kjer se morajo proizvesti popolniti s izredno veliko vročino. — Ker imajo razne državne zakone, ki določajo težo, katero sme ženska dvigniti, so sedaj izdelali posebne dvigalne stroje, katere bodo opravljali to delo, tako da bodo te vrste delo opravljale ženske mesto moških.

Tovarnih tovarn je sedaj 300, in sicer v raznih mestih, med katerimi jih je največ v Buffalo, N. Y., Schenectady, N. Y. in Paterson, N. J.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lupina, Sec. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Advertisement on Agreement.

Subscription Yearly \$7. Subscriptions in Advance. Single Copies 10c. For CASH LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedeljo in praznike.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y. Telephone: CHelsea 2-1242

Tito

(Nadaljevanje.)

Tito, Hrvat in komunista, nisem nikdar videl brez najmanj šestih svojih svetovalcev, celo na najbolj težavnih potih in nekateri so komunisti, nekateri niso, nekateri vojaški, nekateri nevojaški, nekateri Srbi, nekateri Slovenci, nekateri pripadajo neki drugi jugoslovanski narodnosti. "Skrivna sila" je v Titu samem.

Tito je vedno v veliki družbi in je po ameriškem načinu, da drži vilice v desni roki. Njegovi vojaki so po strmih stezah prinašali vino in vodo v Titovo votlino, osem nas pa je sedlo k obedu, ki je obstojal iz zelenjadne juhe, steaka, zelenega graha, krompirja, salate paprike in paradižnikov in močnate jedi. Tito pogosto boža svojega Tigra, ki vedno momlja s svojim gobcem. In Tito omeni ponesrečeno Ronmelovo ofenzivo v zapadni Bosni in se smeje:

"Petindvajsetega maja, ko so napadli moj glavni stan pri Drvarju, je bil moj rojstni dan. To je bil pač nemški poskus dobiti me na moj rojstni dan."

Govorili smo o vojni in Tito je rekel, da ne pričakuje, da bi Rusi prodirali na Rumunsko ali Madžarsko, temveč bodo prodirali proti Berlinu. Kadar pa bosta peta in osma (zavezniška) armada prišli do slovenskih in avstrijskih Alp in ko bodo Rusi zavzeli Krakov in bodo obkolili celo severno Madžarsko, tedaj bodo Nemci prisiljeni umakniti se z Balkana.

Po kosilu smo se šli kopat. Tito je dober plavalč in se je igral s Tigrom ter je posebno prosil Philipsa, da fotografira Tigra v vodi.

Po kopanju so bile nujne konference, po večerji pa se je Tito popolnoma umaknil.

Po 20-letnem podzemskem delovanju Tito ni uvel celozure nad zavezniškimi častnikarskimi poročevalci v Jugoslaviji. Ko smo se poslovili, je rekel: "Srečno; pojdite in oglejte si vse; toda pripravljene bodite za dolgo pot."

Počasi, pa gotovo

Včeraj je minilo leto, ko je "odstopil" Benito Mussolini. Čakati bomo morali do 3. septembra na obletnico vpadu v Kابلjo in podpisu premirja z Italijo in do 8. septembra na obletnico naznanila, da je bilo sklenjeno premirje. 13. oktobra bo poteklo eno leto, ko je Italija napovedala Nemčiji vojno. Če primerjamo te obilnice dni, vidimo svoje pridobitve in tudi pogreške, ki so bili storjeni.

Eden med pogreški je, da je poteklo toliko časa med Mussolinijevim padcem in sklenjenim sporazumom z Badoglio vladno. S tem je bila Nemcem dana skoro šest tednov najlepša priložnost, da so mogli poslati v Italijo dovolj močno armado in jo razvrstiti po utrjeni črti. Sicer Italije niso mogli držati in se še tudi sedaj umikajo, toda za veliko ceno zavezniških življenj, vojnega materiala in časa. Ako bi se bili Italijani vrgli na vpadnike takoj po Mussolinijevem padcu, tedaj bi bila vojna mnogo skrajšana.

V dobi premirja skoro šestih tednov je bila Italija pravzaprav še naša sovražnica, predno je postala "zaveznica". Pa kaka zaveznica! Nikdar ni bilo slišati, da bi se kaka večja italijanska vojaška skupina borila proti Nemcem. V angleški osmi armadi je nekaj Italijanov; koliko jih je, ali jih je sploh kaka divizija, dosedaj še ni bilo povedano. Kar je italijanske zemlje osvobodile, so jo osvobodili Amerikanci, Angleži, Kanadčani, Francozi in Poljaki.

Pa pri vsem tem moremo tekom enega leta gledati na zadovoljne uspehe. V zimskem času, ko se fronta ni skoro nikamor premaknila, je vendar zavezniška armada držala v Italiji močno nemško armado. Ko so se v Angliji zbirale zavezniške armade in je bil vpad v Francijo napovedovan skozi več mesecev, je tudi v Franciji morala Nemčija biti pripravljena in je za obrambo imela mnogo divizij.

Vse to je mnogo pomagalo Rusom, da so skozi zimo mogli tako sijajno napredovati, sedaj pa prodirajo s tako hitrostjo proti Nemčiji, da se jim divi ves svet.

CITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopolnjevanje lista, lahko gredo upravištvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravištvu nepotrebne stroške?

Sedaj prihaja čas žetve vsega posejanega upanja, ki je bilo zalito z dragoceno krvjo. Zapadna fronta, ki je bila rojena v severni Afriki, izvežbana na Siciliji in v južni Italiji, dozoreva.

V četrtek je Mussolini, upadlega lica in mršavega telesa, segel v Hitlerjevo levo roko—desnica je bila pri bombnem napadu ranjena. In v nedeljo je Mussolini, ko se je vrnil v Italijo, poslal Hitlerju brzojavko, v kateri zatrjuje svojo trdno vero v fašistično in nacijsko zmago. Tej Mussolinijevi "trdni veri" se mora seveda vsakdo smejati.

Po poti, po kateri je šel Mussolini, bo šel tudi Hitler. Mussolini je bil "dvignjen" s te žalostne poti—Hitler ne bo!

Domača fronta

Zveza vlada je v Washingtonu, D. C. in po drugih krajih postavila več uradov, ki dajejo prebivalstvu razne informacije in navodila, kaj je v vojnem času treba delati in tudi žrtvovati, in kaj je treba vedeti, da bo čimprej dobljena zmaga. — Take informacije in navodila objavljamo pod naslovom "Domača Fronta."

Uvožena tvarina spada pod kontrolo cen

Urad za upravo cen je objavil, da uvoženi material ni več izven kontrole cen, to se pravi material od uvaževalcev vladnim agencijam ali vladnim zastopnikom ali pod-dobaviteljem vladi. Odprava te izjeme bi morala imeti za posledico precejšen padec cen v velikem številu uvoženega materiala, je dejal Urad za upravo cen.

Narod rabi 15,000 mišičastih mož

Približno 15,000 do 20,000 mišičastih mož, fustalistov, rabijo nujno v talilnicah in kovačnicah širom dežele, je dejal Paul McNutt, predsednik komisije za delovno vojno moč. On je poslal navodila krajevnim WMC upraviteljem, da se začne takojšnje rekrutiranje takih mož za izdelavo železnih delov, ki so rabljeni pri skoro vseh mehaniziranih vojni opremah.

"Medtem ko je veliko dela opravljeno v neznošni vročini," je dejal g. McNutt, "vendar pa ni tako slabo, kot je delo, ki ga opravljajo nekateri oddelki v južnem pacifiku na nekaterih otokih. Trdo je delo v talilnicah, a možje, ki so se plazili po francoskem obrežju, opravljajo trše delo. Če hočemo, da bodo naši možje dobili vse zrakoplove, in tanke, in kamjone in puške, ki jih potrebujejo, tedaj moramo najti več mož za talilnice in kovačnice."

Potrebni so delavci za ukuhanje sadja

Približno 1,400,000 delavcev za polovico časa, ali 700,000 delavcev za cel čas mora biti zbranih za ukuhanje milijone ton sadja in zelenjave to poletje, je dejal Paul McNutt, predsednik Komisije za vojno delavstvo.

Tri od štirih bodo konservirale hrano

Tri od štirih žena namerava ukuhati sadje in zelenjavo doma to poletje, to je isti percent, kot v l. 1943, je poročal Urad za upravo cen na podlagi preiskave na narodno-široki podlagi o razpoložanju javnosti napram situaciji prehrane.

Oznaniilo najdb preiskave je sledil odredbi Urada za upravo cen za obnovo vrednosti v znamkah ukuhanega graha, paradižnika in spargelnjov. Preiskava je pokazala, da javnost čuti, da posamezni državljan lahko mnogo prispeva k dobri situaciji prehrane.

128,175 hladilnikov bo izdelanih

Produksijska kvota za hladilnike za domačo uporabo znaša skupno 128,175 kosov za tretjo četrt leta 1944, in je bila razdeljena med 21 izdelovalcev, so dejali pri Uradu za vojno produkcijo.

Javnosti bo pristopen zapisnik benzinjakih racij

Urad za upravo cen je odločil, da bo javnost lahko zvedela za množino bencina, ki ga izdajajo krajevni odbori Vojnih cen in racij,

"Je popolnoma pravilno, da osebe vedo množino bencina, ki ga dobe drugi, ker bencin je last vseh. Navodila krajevnim odborom pravijo," medtem ko ni mogoče in ni niti zaželeno, da se dovoli preveč dostopa do odbornih zapisnikov, bi moralo biti dovoljenje miljarine, ki je izdano, ožanjeno, v slučaju povpraševanja."

Polj milijona žen vojakov bodo pomagali

Po programu, za katerega je kongres odredil 42,800,000 dolarjev, bo preskrbljeno v prihodnjih 12 mesecih pol milijona vojaških žen, je dejala Katherine F. Lenroot, načelnica Otrškega urada, U. S. Department of Labor.

Več kot 40,000 slučajev je bilo mesečno odobrenih, je dodala. Od začetka programa marca 1943, in skozi letošnji maj, je dobilo več kot 355,000 mater in dojenčkov pomoč od Strica Sama.

Prvič je, da so žene in dojenčki vojaških letalskih kadetov sposobni za to oskrbo, obenem z družinami mož, ki so najnižje plačani v vojski, mornarici, pomorskih oddelkih, in obrežnih čuvarjih.

Denar je oddeljen državnim zdravstvenim uradom za preskrbovanje zdravniške, bolniške in bolničarske oskrbe za ženo, katere mož služi v vojski, med nosečnostjo, porod, in šest mesecev po porodu, in za dojenčkovo prvo leto življenja.

Zahtevan je zapisnik vseh čevljev, ki so na odmerke

Vsa podjetja s čevlji, trgovci na drobno, razdeljevalci in posredovalci in izdelovalci morajo narediti inventar čevljev na racije in racije v prometu od 31. julia, so dejali pri uradu za Upravo cen.

Podrobnosti o zahtevah inventarja bodo objavljene v naslednjih dveh tednih, so dejali pri OPA. Pole na katerih bo treba napisati informacije bodo poslane po pošti trgovcem.

Najvišje dovoljene cene za melone

Najvišje dovoljene cene so bile prvič določene za najrazličnejše vrste melon od Urada za upravo cen. Melone bodo pod kontrolo cen na drobno, vsaka vrsta bo isto vredna v posameznih občinah, vendar pa bo cena za različne vrste različna zaradi censkih faktorjev.

Cantaloup 9.1 centov funt; Honeyball 9.8 centov funt; Honeydew 11.1 centov funt; Persian 12.1 centov funt; Casaba 9.8 centov funt; Cranshaw 11.8 centov funt.

Vse druge vrste bodo 9.8 centov funt, razen vodnih melon.

8,049 zrakoplovov je bilo zgrajenih v juniju

Proizvod letal v juniju je znašal 8,049 letal, kar pomeni 9.5% manj kot v maju. Delno se ta padec pripisuje krajšemu delavniemu mesecu in pa nezmožnosti treh tvrdkih proizvajalcev manjša letala, kot je bilo v sporedu zaradi nenavadnih okoliščin, je poročal Urad za izdelavo zrakoplovov.

Ž I V I
IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBL.
COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Posojila za zimsko izolacijo hiš

V pričakovanju pomanjkanja kuriva čez to zimo so se mnogi hišni posestniki poslužili posebnega plana Federalne uprave hiš, za pospešitev izolacije v poletju, zaradi pomanjkanja delavstva v poznejših mesecih, ko bo sezija na viknu, kar bo povzročilo zakasnitev v izvršilu naročila, so rekli pri Federal Housing Administration.

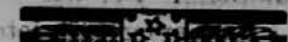
Pod tem planom bodo mnoge posojevalnice pooblašene dati FHA posojilo št. 1 do \$2500 za popravilo domov in instalacijo kontrole za toploto in opremo za gretje, in bodo dovolile posojevalcem odloga prvega odplačila do 1. novembra. Povprečno posojilo je približno 400 dolarjev.

HOMATIJE V EKVADORJU

Quito, Ecuador, 10. julija. — Potom ONA. — Več kot 100 prijateljev in sodelovalcev izgnanega predsednika Ekvadorja Arroyo del Rio je v ječi, kjer čakajo odločitev o njihovi usodi od posebnega tribunala. Med stotimi je tudi bivši državni minister, dr. Aguilar Asquez, in bivši voditelj osvobodilnih carabineros in pa col. Hector Salgado. Dr. Velesquez je bil edini ex-minister, ki je bil ujet, vsi drugi so se zatekli na različna poslanska, s katerih imajo možnost ubega. Del Rio je izbežal v Colombio.

Ustanovljene so bile dve komisiji o d. provizionalnega predsednika, dr. Jose Maria Velasco Ibarra, za hitrejšo eksekucije političnih ujetnikov. Ena komisija, ki se imenuje Comisión Investigadora, izve vsa dejstva političnih osumljencev, in druga komisija, ki se imenuje Calificadora, odloči o aretiranju.

Tisti, ki so bili dosedaj aretirani so večinoma znameniti člani prevržen birokracije ali j.

UMRL V SLUŽBI
DOMOVINE

Mr. Valentin Kobica in njegova soproga Mary v Ridgewoodu, L. I., sta od Vojnega urada prejela obvestilo, da je bil njun sin Valentin Kobica 29. junija v Franciji ubit. Služil je pri padalnih četah in je bil med prvimi, ki so vpadli v Francijo. Svojim staršem je po vpadu pisal in sporočil, da je šel srečno skozi početne boje.

Sedaj pa je prišla za starše tako žalostna vest, da je padel, kar je za nje tem hujše, ker je bil edini otrok.

Valy je bil mirnega značaja, zelo uljuden in priden ter je mnogo pomagal svojim staršem. Star je bil 23 let.

Škoda mladega življenja! — Užalostenim staršem naše najiskrenejše sočutje!

RAZGLEDNIK

ŠE ENKRAT — MEDALJE

Nedavno smo objavili v tej koloni malo zgodovinsko poročilo o radodarnosti nekdanjih francoskih oblasti, katere so delile ameriškim vojakom tokom prve svetovne vojne znano francosko odlikovanje imenom "Croix de Guerre" in sicer tako, da so servirali ta križec baje z vsako čašo vina.

Sedaj pa čitamo v raznih časopisih zopet vprašanja in razmotrivanja o "medaljah", katere so dobili nekateri naši sodelovalci od — nacijske vlade, oziroma od Schickelgruberja. Kakor znano, so nacijski starega Forda izvanredno pogostili in zabavali proti koncu zadnjega desetletja. In pri vsem tem so ga imeli tako radi, da so mu dali odlikovanje, oziroma "medaljo". Pri tem je seveda povsem naravno, da vsakdo rad dobiva medalje, toda večina ljudi na "našem" malem svetu je takih, da bi "Medalje" od nacijskih roparjev ne sprejeli, in ako bi jih, — potem bi jih vrnili, kajti sprejemati medalje od gangsterjev je nekaj, kar navaden človek smatra sramotnim. Toda naš Henry je že star

človek, ki pri tem ni mislil kaj hudega. Medaljo ima še vedno.

Vzor št. 2 je Charles A. Lindbergh, ki je dokaj hraber dečko, ker inace bi ne bil prvi med letalci, ki so preleteli širok Atlantik, vsled česar ga je vsa naša javnost vzljubila in ga "spravila" v srce našega prebivalstva — dočim je on spravljal lepe svote dolarjev v svoje žepce. Toda človeška narava je že taka, da se rada spreminja glede nazorov. Tako je pričel svetovati našemu ljudstvu, naj slednje šklene prijateljstvo z Adolfom, Tudi je prorokoval, da se bodo Rusi upirali nacijem k večjemu za dobo šestih tednov. Mnogo ljudi mu je verjelo. Dejal je tudi, da so nacijski nepremagljivi, in da imajo vsled tega pravo ravnati z svetom, kakor se jim poljubi; svetoval je tudi naši republik, naj se ne vika v inozemske zadeve. (Pri tem se ni zmenil za to, da se mnogo milijonov Evropejcev ni strinjalo z njim. Bil je tudi na čelu organizacij "America First" in menda ima še vedno medaljo, ki jo je na ta način dobil od Schickelgruberja...

IZ ZGODOVINE ŠPORTA

Tekmovanja, ki jih je s seboj prinesel moderni šport, so neverjetno pospešila razvoj gradnje športnih stadionov.

Leta 1896 so v Atenah priredili prve olimpijske igre modernega časa. Stadion, ki so ga takrat postavili na ruševinah antičnega stadiona, je imel prostora za 60,000 ljudi. Drugi stadioni, ki so jih zgradili nalašč za olimpijske igre, so v Amsterdamu, Parizu, Londonu, Stockholm in v Berlinu. Ze zdajce so jih pa prekosili ameriški stadioni, od katerih ima čakaški prostora za 150,000, Los Angeles 105,000, Philadelphia Municipal 130,000, Clevelandski Municipal Stadion pa 103,000. Memorial Coliseum v Los Angeles Memorial Stadion 100,000. So še mnogo drugih, ki imajo prostora za več kot 75 tisoč gledalcev.

Londoni stadion v Wembley ima prostora za 90,000 ljudi. Največji obstoječi stadion na britanskem otočju je v Glasgowu, ki je leta 1930 sprejel vase 129,510 gledalcev.

V primeri z modernimi stadioni so bili stari rimski affiteatri skromni. Največji rimski amfiteater Koloseum ni mogel sprejeti več ko 50,000 gledalcev.

Samo nekaj teh knjig je na razpolago!

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO . . . SADIJEREJSTVO . . .
POLJEDELSTVOThe
Garden
ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNI
VEZAVISkoro 1400 strani —
750 SlikPopolni voditelj za vaš
vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnoge NOVE stvari novih ilustracij!

EDINA VITNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Ni visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odvisni živeti, ki ga je mogoče pri delati v Ameriki . . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT. Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 slik vam pokaže, kako naj vse o vrtinarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic — Abecedno kazalo vam pove, kako, kar, kdaj. Prirejeno za vsako poslebo v Zdrženih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtinarstvu, ki ga cenijo vrtnarji in vrtnarice.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

DELAJSKO GIBANJE MED RUDARJI ZLATIH RUDNIKOV V ONTARIO

Iz Toronto, Ont., se javlja, da se tamkaj vrše zasliševanja zastopnikov rudarjev, ki so zaposleni v zlatih rudnikih, kateri so last Wright Hargreaves Mine, Ltd., Sylvanite Gold Mines, Ltd., Macassa Gold Mines, Ltd. in Omega Mines, Ltd. Pri tem zasliševanju se je sklenilo, da se potom glasovanja med rudarji dožene, kdo naj rudarje zastopa, da se tako zastoparje pravilnim potom vpoštevati njihove zahteve, oziroma naj li zastopa koristi uslužbencev znana "United Mine Workers Union", ki je članica velike unije "Amalgamated Unions of Canada," ali pa organizacija C. I. O., katere velika organizacija kontrolira unijo znano pod imenom United Mine

Kanadska Jugoslovanka postane Američanka

Iz Kirkland, Lake, Ont., prihaja poročilo, da se je Miss Viola Vida Žigic, hčerka Mr. in Mrs. L. Žigic, ki stanujejo na Hudson Bay Ave., Kirkland Lake, Ont., zaročila z desetnikom ameriške vojske, Djuro Vukasinovičem iz Claypool, Arizona, v Zjedinjenih državah. Imenovana Vida Žigic je uslužbenka pri angleški vladi, oziroma zastopstvu Anglije v Washington, D. C. Nedavno je obiskala stariše svojega zaročnika v Claypool, Arizona. Dan poroke še ni določen.

POGOZDOVANJE V KANADI SE DOBRO IZPLAČA

Zanimanje za naravna bogastva Kanade vedno bolj napreduje, posebno še v koliko pride varovanje gozdov in pogozdovanje v poštev. V tem smislu ne delujejo le posamezni zasebniki, temveč tudi razna mestna zastopstva in gozdni oddelki posameznih provincionalnih vlad kanadskega dominija. Denar, ki je naložen v imenovanen svrhe, bo dosegel do kak velike obresti. V lesni industriji Kanade je naložen kapital v znesku \$198,000,000 in pri teh podjetjih je uslužbenih 277,240 delavcev, kateri so zaslužili tekom minolega leta nekaj nad \$79,000,000.

Vsled krasote kanadskih gozdov prihaja vsako leto v razne province dominija na tisoče turistov iz inozemstva, — naj-

več seveda iz Zjedinjenih držav. In vsi ostavijo v Kanadi lepe svote denarja. V povojni dobi se bo število obiskovalcev iz inozemstva več nego dvojilo. Pogozdovanje krajev, kjer so pred mnogimi leti brez vestni izkoriščevalci gozdov, seka drevje kar od kraja ne glede na velikost drevja, se sedaj vrši sistematično, tako da deževje in poplave ne bodo odnašale vrhno plast prsti, kakor se je to godilo v nekaterih državah Zjedinjenih držav, katere so se deloma že spremenile v navadno puščavo. Dognalo se je tudi, da poljedelstvo v bližini gozdov mnogo bolje vspeva, kakor v krajih, kjer ni drevja. Vsled tega so mnogi farmerji nasadili mnogo drevja ob svojih poljih. To se vrši sedaj po vseh provincijah dominija.

NAPREDEK KANADE PO RUSKEM VZGLEDU

Pravi napredek vsake nove in velike dežele je odvisen od ljudi, ki ostavijo svojo komodno stanovanja in dnevno mirno življenje, ter gredo v nove kraje, kjer ustanovijo nova naselja, trge in mesta. S pomočjo takih ljudi ustanovila so se vsa kanadska mesta, trgi, vasi, obrti, poljedelstvo, železnične zveze in vse drugo, kar je potrebno za razvoj splošnega prebivalstva. Po tem načinu napredovalo je v Kanadi poljedelstvo in rudarstvo; tako so nastala mesta in poljedelske občine tudi v krajih, kjer se je preje prebivalstvo počelo skoraj izključno le z rudarstvom. V Kanadi je sedaj mnogo krajev, ki so izključno poljedelski, ki so pa preje bili le rudniški in rudarski, kajti potem, ko je te ali one rude pričelo primanjkovati, pričelo se je prebivalstvo baviti skoraj izključno le z poljedelstvom in živinorejo.

Tekom zadnjega četrstletja prihajala so iz severnih krajev Rusije in Sibira tudi v Kanado poročila, kako je Sovjetska Rusija poskrbela za to, da so tudi na skrajnem severu Rusije, prebivalci pričeli pridolovati razno sočivje, žito, sadje, itd.; kako so lokalni sovjeti ustanovili velike poljedelske naselbine po uzoru staroslovanskih zadrug, v katerih imajo vsi, ki opravljajo kako delo v taki poljedelski zadrugi, oziroma sovetu, zagotovljeno življenje brez pomanjkanja. In tudi vsi oskrbo v slučaju bolezni, — kajti zdravniki, lekarnarji, in vse drugo, kar je potrebno, so člani one iste zadruge, katere skrbi za nje ravno tako, kakor za vse člane, ki opravljajo druga potrebna dela v lokalnem sovetu.

Severni deli provincij Ontario in Quebec, kakor tudi severozapadni kraji ostalih kanadskih provincij, so dokaj slični severnim krajem Sovjetske Rusije. Mnogo krajev v severnem Ontariju, kjer je pred 25 leti vladala le samota, v kateri so se preživljali lovci le z pomočjo lova na divjačino, se je spremenilo v poljedelske naselbine.

Tu stoji sedaj lične hiše naselnikov-poljedelcev; kjer je bil gozd, so sedaj lepo obdelana in rodovitna polja, obdana z gozdovi, v kateri so se preselili fazani in druge živali. Tekom par let, so naselniki zgradili lepe ceste, in povsodi vlada med ljudmi zadovoljstvo in napredek, kateri bo po vojni brez dvomno še večji, kakor je bil dosedaj. V mnogih krajih je težavno delo spreminjanja pragozda v polja, že opravljeno; polja lepo rode; deca je vedno vesela, in vsakdo ve, da bo tudi v povojni dobi obilo dela, kajti med poljedelske naselbine, bodo prišle tudi tovarne, v katerih bo mnogo zaslužka tekom zime, ko polje počiva.

Razstava kanadskih umetnikov v New Yorku

Newyorški muzej umetnosti (Metropolitan Museum of Art) je ravnokar razstavil 63 slik in risarij, katere so nastikali kanadski vojski in dekleta, ki so uslužbeni v vojski in mornarici kanadskega dominija. Kanadska vlada je namreč pozvala vojake, kateri so umetniki te stroke, naj naslikajo kake zanimivosti iz krajev kjer so sedaj nastanjeni.

Slike predstavljajo vsakdanje življenje vojakov v taboriščih, zabave v raznih kočah farmerjev, vežbanje novincev, parade, itd. Slog teh slik je akademski in tudi navaden. — Razstava bo odprta do septembra t. l.

Industrijalni razvoj v Kanadi

Vlada provincije Ontario je ustanovila posebno komisijo pod vodstvom ministrstva naravnih in razvoja, kateremu predseduje Hon. Dana Porter. Naloga te komisije je preiskati vsa znana ležišča mehkega premoga v provinci Ontario. Dosedaj je komisija preiskala ležišča mehkega premoga, ki so znana pod imenom Onakawana, kajti za razvoj teh rovin je potrebno dobiti posebne svote denarja. Od početka vojne so se zaloge dobrega premoga dokaj znižale in vsled tega se je zgoraj omenjeno ministrstvo pričelo v vedno večjem smislu zanimati za razvoj mehkega premoga.

THOMAS DOSSING BO ODPOTOVAL KOT ZASTOPNIK PODTALNEGA GIBANJA NA DANSKEM V SOVJETSKO RUSIJO

London, Anglija. — 62-letni Thomas Dossing, bivši načelnik državne knjižnice v Copenhagenu, je pričakoval odhoda v Moskvo, kjer bo predstavnik tajnega gibanja na Danskem za Sovjetsko vladu. Se se mu je poznalo trpljenje koncentracijskega taborišča, iz katerega je prišel pred mesecem dni.

V ekskluzivnem intervjuju z Prekomorsko novinarsko agencijo je Dossing izjavil, da je bil prvi cilj, prelomiti odnos s med modelnim protektoratom in Nemčijo, dosežen. Njegov glavni namen sedaj je, da zavezniki spoznajo Dansko kot proti-osiščeno državo.

Članstvo Osvobodilnega gibanja je tako tajno, je dejal Dossing, da čeprav je bil aktiven v uporu od začetka, ni vedel kdo so člani dokler ni pristopil sestanku pred enim mesecem, da je dobil navodila za moskovsko misijo. Njihova identiteta se ne more biti razkrita, vendar pa vključujejo vse barve in mnenja na Danskem od konservativcev do komunistov. Ko bo kralj Christian osvobojen, in ko bo ustanovljena nova vlada, iziščena od fašistov, se bo osvobodilni svet sam po sebi razel.

Naciji sami so pripomogli v glavnem k Danski vzbuni, ki je dosegla višek pred par tedni, ko je splošna stavka paralizirala København. Najprej so prelomili obljubo, da ne bodo umesavali svoje prste v notranje zadeve, in so poskušali vpeljati hitlerjanski način življenja. Njihova druga in najhujša napaka je bila kolaboracija z danskimi nacisti pod Fritz Clausenom in člani "Schalburg Corps", ki sestoji iz bivših zločincev, osvobojenih iz danskih ječ. Ta skupina ni nikdar zbrala več kot 800 članov.

Danski saboterji so postali neverjetno dobro organizirani, je dejal Dossing. Ko se je imela zgoditi kaka velika sabotaža, so prostovoljci nosili po ulicah letake, naj se javnost izogiblje. Medtem je bilo naročeno, da

naj delavci v tovarni zapuste tovarno, in ko je bilo vse ukrepano, so bombe razgale stavbo.

Nasilje ni bilo edini način upora. Ko so Nemci zahtevali od Vzglajnega ministrstva, naj konfiscira 2,000,000 protinemških knjig, je ministrstvo odgovorilo, da nima moči, da bi ukazalo knjižnicam jih poslati.

Pozneje so Nemci zahtevali politične knjige, komunističnih avtorjev. Danski uradniki so odgovorili, da mnogi komunisti pišejo tudi ne-politične knjige, in da je pretežno, da bi določili razliko.

Sedaj, ko se je razpoloženje nemških oblasti spremenilo, Dossing pravi, da so hitlerjanski oficirji opravičljivi, ko so aretirali patriote. V enem slučaju, ko je žena nekega aretirane patriota očitala nemškemu častniku, ker je aretirala njenega moža, je trepetajoče odgovoril: "Kaj pa morem, gospa, če mi je pa ukazano." Danska je bila primorana plačati za vzdrževanje kakih 100,000 nemških ječ v deželi, kakor tudi za utrdbu Jutlandije. Danes so tudi trpeli breme nemških nakupov v Danski, in nemški dolg Danski znaša čez 5 milijonov kron, ali petkrat letno dohodnino dežele. (ONA)

Pozdrav iz Kanade

Ker mi poteče naročnina s tem mesecem, pošiljam money order za \$7.00, da za naprej obnovim naročnino za "Glas Naroda."

Obenem pa pošiljam pozdrave vsem rojakom širom Kanade in Amerike. Uredništvu "Glas Naroda" pa želim veliko novih naročnikov in obilo uspeha.

S pozdravom
Malči Kastelic
Kirkland Lake, Canada.

DELO DOBE

ŽENSKA za čiščenje pisarn, lahko delo, Tedenska plača \$20.25. Vprašajte na: 515 Madison Ave., New York City. So. ba 700, vhod iz 33. ceste. (7-21 do 8-3)

Zamorci so izborni delavci

R. E. Gillmor, predsednik velikega podjetja Sperry Gyroscope Co. Inc. na Long Islandu, N. Y., je te dni izjavil, da njegova družba v bodoče ne bo nikdar brez zamorskih delavcev v raznih podjetjih imenovane družbe. Zamorci so za posledni v tovarnah in delavnicah družbe od leta 1941 nadalje in od onega časa nadalje, se je število zamorskih uslužbencev redno množilo, tako da je to število naraslo do danes na 1200 zamorskih uslužbencev, kateri so zaposleni v 281h različnih oddelkih družbenih tovarn. Gillmore je pri tem poudarjal, da je družba iz raznih razlogov morala število svojih delavcev pomanjšati za 20 odstotkov, toda število zamorskih uslužbencev se je tekom iste dobe znižalo le za 6 odstotkov. V družbenem smislu zavzemanje zamorcev pri imenovanju družbi isto stopinjo, kakor beli in družba bo delala za to, da ostanejo na delo po vojni.

N A P R O D A J

V Brooklynu, N. Y., so na prodaj 3 hiše po ugodni ceni. Za pojasnila pišite na: Mrs. Helen Kastner, 214 Bleeker St., Brooklyn 21, New York.

SONART REKORDI

NOVE

SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M595—Wedding Polka (Ne bom se motila; Ti pa jest, pa židana marelja)

Wedding Waltz Slovenski Waltz

Pojo Rupnik sestre

M596—Jeep Polka (Ma' potico pečejo)

Marine — polka

575—Terezinka — polka Na planinah—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marjance, polka

Kje so moje rožice Marička pegla—polka

Za tozadavni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.

463 W. 42nd ST., NEW YORK

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORA ORGANIZACIJA v AMERIKI. Posluje že 51. leto
Članstvo 39,150 Premožanje \$5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če boš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pomeni in nadozvelni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vдов in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podpore organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev

K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Štane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je saloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtu gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
ŠTANE SEDAJ 3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; posebej pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebej v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hotejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

PROKLETA

Spisal EMILE RICHELBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(84)

V tem sta Mardoche in Leon brzo šla proti Civryju, kjer ju vzprejme lajanje vaških psov. Ljudje so že davno spali. Dospeta do podrte hišice. Mardoche se ustavi. "Tukaj je," reče.

Mladenč ga začudeno pogleda.
"Sledite mi," veli starček.
Šla sta okoli podrtin. Mardoche prižge svetilnico. Potem pokaže neko okno.
"Zdaj, ko lahko vidiva, vstopiva skozi to odprtino." Mardoche spleza naprej, Leon za njim.
Starček postavi svetilnico na prostor, ki ga je bil pripravil že prej.

"Pod tem kamenjem in pod to malto je pod iz lat; tega moramo odpreti. To je najino delo."

"Delajva!" reče Leon.
In pridno pričeneta odpravljati grobljo.
Po preteku pol ure izpregovori Mardoche:
"Zdaj je dovolj."

Nekako meter poda je bil pospravljen.
Mardoche vzame klešče ter udari z njimi na lato.
"Tu spodaj so papirji," pravi.
Leon je čakal, tresoč se same nestrpnosti.

"In zdaj, mladi mi prijatelji," nadaljuje Mardoche slovesno, "predno vam podam te papirje, ki bodo za vas brez dvojbe jako važni, poslušajte me! Te papirje mi je umirajoči vaš oče sam zaupal, a priseci sem mu moral, da jih izročim vaši materi. Ko sem to hotel storiti, ni je bilo več tukaj; odšla je tila iz teh krajev. Lahko torej uganete, zakaj so ti papirji tu bili skriti že devetnajst let. Da bi vedel, da je nesrečna vaša mati še živa — molčal bi morda še zdaj. Mislim pa, da ne lomim prisega, ako sinu izročim to, kar je materinega. Da se ti papirji nahajajo, znano je le meni! V malo minutah jih boste imeli v rokah ter v svoji sobi v Saint Irmu jih preberete. Povedal sem vam, da ne vem, kakšna jim je vsebina; mogoče pa, da je v njih strašna skrivnost. Priznati moram, da me to vznemirja. A jaz moram ravnati po svoji vesti! Obljubite mi le eno."

"Kaj pa?"
"Bodi tem papirjem katera koli vsebina, ne storite nič na svojo roko, nego vprašajte vedno mene prej za svet!"
— "Obljubite mi tudi, da boste ravnali po mojih svetih."
"Obečam, prisezam vam!" reče Leon.
"Tedad me jutri, ko že vse preberete, poiščete?"
"Da, kje vas najdemo?"
"Čakati vas bočem ves dan na terasi skalnatega svojega gradu," odgovori prosjak z milim nasmehljajem.

"Tedad ostane pri tem!"
Kmalu je bila trohnela lata pokoncu ter škatla, črežinčez polna trohlobe, v Mardochejevih rokah!

Leon je debelo gledal. Mardoche privzdigne pokrov, papirji so bili nepoškodovani. S tresočo roko jih da Leonu.

"Spominjajte se svoje obljube!" zajecja Mardoche.
"Mardoche, vi mi bodete vodnik in svetovalec!" zavrne mladenč ginjen. "Dalje vas ne povprašujem, ker hočete molčati. Brez vas bi bil pa še taval po temi; le vi mi morete vse popolnoma razjasniti! In kmalu, čutim, storite to! Hvaležem vam bom, dokler bodem živ!"

"Ko preberete spise, hočeva dalje govoriti!" zavrne starček.

Zapustita kočjo ter molčeč prekoračita vas. Mardoche, zmerom previden, je bil svetilnico zopet ugasil.

Ko prideta v bližino seuillonke pristave, ugledata neko okno razsvetljeno.

"To je soba Rouvenatova," pravi Mardoche. "On je zopet doma. Gotovo se tega spomni, kaj ste storili to noč zanj!" dostavi smehljaje se. "Bolj kakor kdaj smete zdaj ljubiti deklico, ki ji je on boter!"

Leon odgovori le z vzdihom. Kmalu potem se ločita. Mardoche jo je mahal proti skalam, a Leon je brzo šel svojo pot dalje.

Moglo je biti okoli dveh polnoči, ko dospe mladenč v svojo sobo. Dasi je bil truden, ni mislil na počitek.

Sede k mizi, postavi luč predse, odpre s počasno, tresočo se roko zavitek paketov ter vzame iz zavitka papirje, ki jih razprostre pred sabo na mizi.

31.

Ti papirji, devetnajst let skriti, so bili iz rokopisnega zvezka, ki je štel trideset listov, potem iz dveh pisem, ki sta ji pisali dve roki. Pismi sta bili preprosti, s težko roko pisani, brez sloga in brez pravopisa. Zvezek pa je kazal, da ga je napisala pisana vajena, trdna roka.

Zvezkova vsebina je naredila na mladeniča globok vtisk; tuptam ga je ganila celo do solz. Bral je zgodovino svojega očeta, ki jo je bil spisal sam njegov roditelj. Bila je nekaka pesem v prozi, ki je mučeno srce javljalo občutke svoje. Tu mu je oče pravil o zapuščenih svojih detinskih letih, o pomankanju matere v onih letih, ko se človeško srce taja otroške miline; tožil je o žalostnem brezcilnem svojem življenju, klet svojo usodo ter terjal od Boga, da se mu opraviči, zakaj je srečo tako neenako razdelil med človeštvom!

Čimdalje je Leon bral, tembolj je nahajal v tem opisu lastno svoje gorje, lastno svojo žalost! Bilo mu je, kakor da bere svojo zgodovino!

(Nadaljevanje sledi.)

Slovenski Parlament

SKLEPI IN ODLOKI

1944

IZDALO PREDSEDSTVO

Slovenskega Narodnega Osvobodilnega Sveta, (SNOS.)

(Nadaljevanje.)

ODLOK O ZVIŠANJU ŠTEVILA ČLANOV SNOS IN O POSTOPNIH DODATNIH VOLITVAH

Člen 1. Dosedanje število članov SNOS se zviša od 120 na 180 članov.

Člen 2. Dodatnih 60 članov voli: Ozemlje Pokrajinskega odbora O. F. za Slovensko Primorje 20 članov; Ozemlje Pokrajinskega odbora O. F. za Stajersko 21 članov; in ozemlje Pokrajinskega odbora O. F. za Gorenjsko in Koroško 19 članov. Predsedstvo SNOS porazdeli te člane na posamezne okrožja.

Člen 3. Zaradi izrednih vojnih razmer izvedejo te volitve postopno z osvoboditvijo slovenskega ozemlja tamošnje okrožne narodne osvobodilne skupščine. Volilci so člani Okrožnih narodnih osvobodilnih skupščin, ki volijo naravnost in neposredno. Postopek in čas določi Predsedstvo SNOS.

Člen 4. Ta odlok zadobi moč, ko ga sprejme SNOS in stopi v veljavo z objavo.

O USTANOVITVI KOMISIJE PRI PREDSEDSTVU SNOS ZA UGOTOVITEV ZLOČINOV OKUPATORJEV IN NJIHOVIH POMAGAČEV

V duhu deklaracije moskovske konference iz oktobra 1943 ter skladno z odlokom Predsedništva AVNOJ-a, št. 10 z dne 30. novembra 1943 se sklene:

Člen 1. Za ugotovitev odgovornosti, izsleditev in kaznovanje vseh krivcev, odgovornih za zločine, ki so jih in ki jih še bodo na slovenskem ozemlju zagrešili okupatorji in njihovi pomagači, ter za ugotovitev in povrnitev po teh zločinih slovenskemu narodu nastale škode se postavlja komisija pri Predsedstvu SNOS za ugotovitev zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev. Ta komisija sodeluje z ustreznimi Državno komisijo pri NKOP. Člen 2. Predsedstvo SNOS imenuje Predsednika in potrebno število članov komisije in ji predpiše poslovnik.

Člen 3. Ta sklep zadobi moč, ko ga sprejme Slovenski Narodni Osvobodilni Svet in stopi v veljavo z objavo.

ODLOK O USTANOVITVI VERSEKE KOMISIJE PRI SLOVENSKEM NARODNEM OSVOBODILNEM SVETU

Da se zavaruje nemoteno bogočastje in bi se brez težav uredili odnosi med slovensko na-

rodno oblastjo in cerkvijo, se sklene:

Člen 1. Pri Slovenskem Narodnem Osvobodilnem Svetu se ustanovi Verska komisija, ki ima predsednika in 8 članov iz vrst laikov in duhovnikov. Predsedstvo SNOS se pooblašča, da ob ustanovitvi imenuje predsednika in člane Verske komisije. Poslovnik si ta določi sama, predložiti pa ga mora v odobritev Slov. Narod. Osvobodilnem Svetu pri prvem zasedanju.

Člen 2. Naloga Verske komisije je zlasti varovati nemoteno izvrševanje bogočastja; raziskovati in ugotoviti v vseh panogah javnega in zasebnega življenja vsebino, vpliv in učinke dosedanjega razmerja med cerkvijo in slovensko narodno oblastjo na slovenskem ozemlju; sodelovati pri urejanju tega razmerja zlasti s tem, da pri nastalih nesporazumih izdaja mnenja in stavi predloge, dalje da pomaga organom narodne oblasti pri reševanju konfliktnih nalog; skrbeti za dokončno ureditev razmerja med cerkvijo in slovensko narodno oblastjo s tem, da daje pobudo in predloge ter pridobiva potrebno gradivo.

Člen 3. Ta sklep zadobi moč, ko ga sprejme Slovenski Narodni Osvobodilni Svet in stopi v veljavo z objavo.

ODLOK O UKINITVI VARNOSTNO OBVEŠČEVALNE SLUŽBE

1. V stremljenju, da pospešuje ter izgradi demokracijo na vseh področjih javnega življenja, in spričo dejstva, da narodni izdajalci vse bolj izgublja-jo tudi poslednje korenine med slovenskim narodom, ukinja SNOS Varnostnoobveščevalno službo kot posebno, izredno organizacijo s posebnimi, izrednimi pooblastili in polnomočji za borbo proti peti koloni. Kolikor ostaja posameznih organov dosedanje VOS so potrebni, in se podredijo Odseku za notranje zadeve pri Predsedstvu SNOS in s vključijo v redno organizacijo tega odseka.

2. Prvo zasedanje Slovenskega Narodnega Osvobodilnega Sveta izreka celotni VOS priznanje za njeno triletno borbo proti peti koloni in narodnemu izdajstvu.

NOVA ČLANA SNOS, izvoljena pri nadomestnih volitvah na predlog okrožij Ljubljana in Gorica.

Za okrožje Ljubljana: Vida Tomšič;

za okrožje Gorica: Jože Srebrnič.

SKLEP O SPOJITVI NARODNEGA OSVOBODILNEGA SVETA ZA SLOVENSKO PRIMORJE Z ORGANI SLOVENSKE NARODNE OBLASTI

Člen 1. Sklep Narodnega Osvobodilnega Sveta za Slovensko Primorje z dne 13.1.1944, s katerim se ta razpušča, sprejme Slovenski Narodni Osvobodilni Svet, odobravajoč ga na znanje. Pristojnost dšedanjega Narodnega Osvobodilnega Sveta za Slovensko Primorje se prenese na Predsedstvo SNOS (IOOF).

Člen 2. Predsedstvo SNOS (IOOF) se izpopolni z enim članom iz Slovenskega Primorja. Zato se zviša število 10 članov Predsedstva SNOS (I. O. O. F.), v točki 11/11 sklepa Zbora odposlancev slovenskega naroda z dne 3. X. 1943 o predstavnstvu in vodstvu slovenske narodne osvobodilne borbe itd. na 11 članov. Volitev tega člana Predsedstva SNOS izvrši Slovenski Narodni Osvobodilni Svet na svojem prvem zasedanju.

Ta odlok zadobi moč in postane obvezen, ko ga sprejme Slovenski Narodni Osvobodilni Svet.

VOLITEV ČLANA V PREDSEDSTVO SNOS (IOOF)

Na temelju sklepa o spojitvi Narodnega Osvobodilnega Sveta za Slovensko Primorje z organi slovenske narodne oblasti, je Slovenski Narodni Osvobodilni Svet na svojem prvem zasedanju soglasno izvolil za 11. člana Predsedstva SNOS (I. O. O. F.) pisatelja Franceta Bevka.

ODLOK O ODOBRTVI ODLOKOV IN SKLEPOV PREDSEDSTVA SNOS (IOOF) ZA DOBO OD PRVEGA ZBORA ODPOSLANCEV SLOV. NA- RODA DO PRVEGA ZASE- DANJA SNOS.

Člen 1. Odobre se vsi odloki in sklepi, ki jih je Predsedstvo SNOS (IOOF) izdalo v času od 3. oktobra 1943 dalje.

Člen 2. Ta sklep zadobi moč, ko ga sprejme Slovenski Narodni Osvobodilni Svet in stopi v veljavo z dnem objave.

(V jutrišnji številki bomo objavili zaključene odloke, ki so bili sprejeti na prvem zaseda-

nju Slovenskega Narodnega Osvobodilnega Sveta. Tukaj naj omenimo, da smo sprejeli spis tega zgodovinskega zbora, vanja po prijaznosti Združ. Odbora Južno-slovanskih Amerikancev v New Yorku.)

Rojakinja se je ponesrečila

Antonia Kovačič iz Milwaukee, Wis., je tako nesrečno padla po stopnicah, ko je šla v temi v klet, da ugasne plin pod kotlom za vodo, da si je zlomila desno roko v dveh krajih in dobila poškodbe tudi po životu. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so ji dali roko v mavec, sedaj pa se nahaja doma pod zdravniško oskrbo.

Back the Attack!

KAMPANJA SE KONČA KONCEM JULIJA

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Felgel	14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester Košutnik	35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole
2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj	15 Suneški invalid
Spisal Silvester Košutnik	IGRE
3 Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albrecht	17 Vojnimir ali poganstvo in krst
Spisal Josip Ogrinec	28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec
6 Pregarjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman	18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško	29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golin
8 Pravljice
Zapisal H. Majar	19 Študent naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar	30 Potopljeni zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann
10 Dedek je pravil
Spisal Julij Slapčak	25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli	31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič
12 Frank Baron Trenk
Po raznih virih napisal Gjuro Panduric	26 Denar
Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris	32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lipovec
13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.	Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!	33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
	Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omisliti več skrb, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.	34 Antingone
(Igra) Poslovenil C. Golar
		36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
		38 Tončkove sanje na Miklav-
žev večer
(Igra) — J. Erbeničnik F. Rojc

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

